

บทบาทของผู้บริหารในการดำเนินงานห้องสมุดโรงพยาบาลทั่วไป
ตั้งกีดกองโรงพยาบาลภูมิภาค กระทรวงสาธารณสุข

นางสาว รณิดา ศิริไพบุณย์

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2541

ISBN 974-331-698-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**THE ROLE OF ADMINISTRATORS IN THE OPERATION OF
GENERAL HOSPITAL LIBRARIES UNDER THE PROVINCIAL HOSPITAL DIVISION,
MINISTRY OF PUBLIC HEALTH**

Miss Ranida Siripaiboon

**สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Library and Information Science**

Department of Library Science

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1998

ISBN 974-331-698-1

หัวข้อวิทยานิพนธ์

บทบาทของผู้บริหารในการดำเนินงานห้องสมุดโรงพยาบาลทั่วไป
สังกัดกองโรงพยาบาลภูมิภาค กระทรวงสาธารณสุข

โดย

นางสาว รณิดา ศิริไพบุลย์

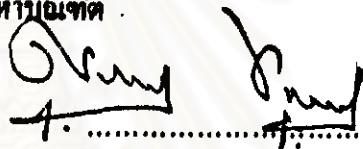
สาขาวิชา

บรรณารักษศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทิมพ์ว่าไท เปรมสมบัติ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ สุภวัฒน์ ชูติวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ชลชีพร เหมะวัชตะ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทิมพ์ว่าไท เปรมสมบัติ)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประสงค์ศรี พัฒนกิจจำรูญ)

.....กรรมการ
(อาจารย์ จินดารัตน์ เบอรพันธุ์)

พิมพ์ที่สถาบันวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาวชิราลง

รณิดา ศิริโพบลย์ : บทบาทของผู้บริหารในการดำเนินงานห้องสมุดโรงพยาบาลทั่วไป สังกัดกองโรงพยาบาลภูมิภาค กระทรวงสาธารณสุข (THE ROLE OF ADMINISTRATORS IN THE OPERATION OF GENERAL HOSPITAL LIBRARIES UNDER THE PROVINCIAL HOSPITAL DIVISION, MINISTRY OF PUBLIC HEALTH) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร. พิมพ์วิภา เปรมสมิทธิ์, 141 หน้า. ISBN 974-331-698-1.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทที่ปฏิบัติจริง และบทบาทที่ควรปฏิบัติของผู้บริหารโรงพยาบาลทั่วไป ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และบรรณารักษ์ในการดำเนินงานห้องสมุดโรงพยาบาลทั่วไป สังกัดกองโรงพยาบาลภูมิภาค กระทรวงสาธารณสุข ในด้านงานบริหาร งานเทคนิค และงานบริการของห้องสมุด

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากผู้บริหารโรงพยาบาลทั่วไป จำนวน 248 คน และบรรณารักษ์จำนวน 62 คน จากโรงพยาบาลทั่วไป 62 แห่ง

ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร และบรรณารักษ์ส่วนใหญ่ เห็นว่า ห้องสมุดควรได้รับการปรับปรุงให้ก้าวหน้า และทันสมัยกว่าที่เป็นอยู่ เมื่อพิจารณาบทบาทที่ปฏิบัติจริง ผู้บริหารและบรรณารักษ์ เห็นว่า ผู้บริหารมีบทบาทในการดำเนินงานห้องสมุด ด้านงานบริหาร งานเทคนิค และงานบริการในระดับปานกลาง สำหรับบทบาทที่ควรปฏิบัติ ผู้บริหารและบรรณารักษ์ เห็นว่า ผู้บริหารควรมีบทบาทในการดำเนินงานห้องสมุด ด้านงานบริหาร งานเทคนิค และงานบริการในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและบรรณารักษ์เกี่ยวกับบทบาทปฏิบัติจริง พบว่า ด้านงานบริหาร และงานเทคนิคแตกต่างกัน ส่วนด้านงานบริการไม่แตกต่างกัน ส่วนความคิดเห็นของผู้บริหาร และบรรณารักษ์ เกี่ยวกับบทบาทที่ควรปฏิบัติทุกด้านแตกต่างกัน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์
สาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
ปีการศึกษา 2541

ลายมือชื่อนิตด รณิดา ศิริโพบลย์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา พิมพ์วิภา เปรมสมิทธิ์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

** C810597 : MAJOR LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

KEY WORD: HOSPITAL LIBRARY / ADMINISTRATION

RANIDA SIRIPAIBOON : THE ROLE OF ADMINISTRATORS IN THE OPERATION OF GENERAL HOSPITAL LIBRARIES UNDER THE PROVINCIAL HOSPITAL DIVISION, MINISTRY OF PUBLIC HEALTH. THESIS ADVISOR : ASSIST. PROF. PIMRUMPAI PREMSMIT, D.A. 141 pp. ISBN 974-331-698-1.

The purpose of this research was to study the actual and expected roles of administrators in the operation of general hospital libraries under the Provincial Division, Ministry of Public Health in the areas of administration, technical work and service according to administrators' and librarians' opinion.

Questionnaires were used to collect data from 248 administrators and 62 librarians in 62 general hospitals.

The result of this research indicated that the administrator and librarians perceived that libraries should be improved. The administrators' actual roles in the operation of general hospital libraries in the areas of administration, technical work and service are at moderate level. While the administrators' expected roles in the areas of administration, technical work and service are at high level.

For actual roles, there is statistically significant difference between the opinion of administrators and librarians in the areas of administration and technical work but no difference in service. For expected roles, there is statistically significant difference in all areas.

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา LIBRARY SCIENCE

ถายมือชื่อนิติกรณิด ทัศนิต ศิริไพบุณ

สาขาวิชา LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE ถายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ทิมทพโก เมฆมลภช

ปีการศึกษา 1998

ถายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทิมพีรภัฏ ไพรมณีรักษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นอย่างสูงที่กรุณาให้คำแนะนำ คำปรึกษา เวลา และกำลังใจ รวมทั้งการแก้ไขข้อบกพร่องของวิทยานิพนธ์อย่างดียิ่ง

กราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ชลชีพร เหมะรัชตะ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประยงค์ พัฒนกิจจำรูญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขนิษฐ ศัลยวิรัตน์ และอาจารย์ จินดาวัฒน์ เบอรพันธุ์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์มา ณ ที่นี้

ขอขอบคุณผู้อำนวยการโรงพยาบาล ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายการแพทย์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาลทุกท่านที่กรุณาให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูล รวมทั้งขอบคุณ คุณนันทวัฒน์ รัตนานันท์ และคุณธีรภาพโรจน์ตั้งจะกุด ที่ให้ความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และการจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นอย่างดี

ท้ายนี้กราบขอบพระคุณพ่อ แม่ พี่ น้อง และเพื่อนๆ ที่ได้ให้การสนับสนุน และส่งเสริมด้านการศึกษา การเงิน และกำลังใจมาโดยตลอด

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญแผนภูมิ	ฅ

บทที่

1	บทนำ	
	ความสำคัญของปัญหา.....	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
	สมมติฐานของการวิจัย.....	4
	ขอบเขตการวิจัย.....	5
	วิธีดำเนินการวิจัย.....	7
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
	คำอธิบายศัพท์.....	8
2	ปริทัศน์วรรณกรรม	
	ความหมายของการบริหารงาน.....	9
	หลักการบริหารงาน	10
	การบริหารงาน โรงพยาบาลทั่วไป	11
	โครงสร้างการบริหารงานโรงพยาบาลทั่วไป	13
	หน้าที่ความรับผิดชอบของ โรงพยาบาลทั่วไปและผู้บริหาร	19
	การบริหารงานห้องสมุดโรงพยาบาลทั่วไป	21
	วัตถุประสงค์และแนวทางการดำเนินงานห้องสมุดโรงพยาบาลทั่วไป.....	22
	การดำเนินงานห้องสมุด โรงพยาบาลทั่วไป	
	งานบริหาร	23
	งานเทคนิค	29
	งานบริการ	31

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	33
3	วิธีดำเนินการวิจัย	37
	ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	38
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	40
	การทดสอบแบบสอบถาม	41
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	42
	การวิเคราะห์ข้อมูล	45
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
	ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม	47
	ระยะเวลาที่ผู้ตอบแบบสอบถามทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน	48
	วุฒิการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม	49
	ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม	
	จำแนกตามตำแหน่ง	50
	จำแนกตามระยะเวลาการทำงานในตำแหน่ง.....	52
	จำแนกตามวุฒิการศึกษา	55
	บทบาทผู้บริหารในการดำเนินงานห้องสมุดโรงพยาบาลทั่วไป	
	ด้านงานบริหาร	
	- งานบุคลากร	57
	- งานงบประมาณและการเงิน	62
	- งานอาคารสถานที่และครุภัณฑ์	68
	- งานวางแผนตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงาน..	73
	ด้านงานเทคนิค	78
	ด้านงานบริการ	85
	ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม	98

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
	สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล.....	101
	ข้อเสนอแนะ	120
	รายการอ้างอิง	126
	ภาคผนวก	130
	ประวัติผู้วิจัย	141

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ปริมาณหนังสือที่ห้องสมุดของโรงพยาบาลทั่วไปควรจะมี	30
2	ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	48
3	ระยะเวลาที่ทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน.....	48
4	วุฒิการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	49
5	ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อการดำเนินงานห้องสมุด โรงพยาบาลทั่วไป.....	51
6	ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อการดำเนินงานห้องสมุด โรงพยาบาลทั่วไป จำแนกตามระยะเวลาการทำงานในหน้าที่.....	54
7	ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อการดำเนินงานห้องสมุด โรงพยาบาลทั่วไป จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	56
8	บทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้บริหาร โรงพยาบาลในการดำเนินงานบริหาร ห้องสมุด ด้านงานบุคลากร.....	58
9	บทบาทที่ควรปฏิบัติของผู้บริหาร โรงพยาบาลในการดำเนินงานบริหาร ห้องสมุด ด้านงานบุคลากร.....	60
10	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารที่ปฏิบัติจริงและควรปฏิบัติ ด้านงานบุคลากร.....	61
11	บทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้บริหาร โรงพยาบาลในการดำเนินงานบริหาร ห้องสมุด ด้านงานงบประมาณและการเงิน.....	63
12	บทบาทที่ควรปฏิบัติของผู้บริหาร โรงพยาบาลในการดำเนินงานบริหาร ห้องสมุด ด้านงานงบประมาณและการเงิน.....	66
13	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารที่ปฏิบัติจริงและควรปฏิบัติ ด้านงานงบประมาณและการเงิน.....	67
14	บทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้บริหาร โรงพยาบาลในการดำเนินงานบริหาร ห้องสมุด ด้านงานอาคารสถานที่และครุภัณฑ์.....	69
15	บทบาทที่ควรปฏิบัติของผู้บริหาร โรงพยาบาลในการดำเนินงานบริหาร ห้องสมุด ด้านงานอาคารสถานที่และครุภัณฑ์.....	71
16	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารที่ปฏิบัติจริงและควรปฏิบัติ ด้านงานอาคารสถานที่และครุภัณฑ์.....	72

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
17	บทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้บริหาร โรงพยาบาล ในการดำเนินงานบริหาร ห้องสมุด ด้านงานวางแผนตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงาน.....	74
18	บทบาทที่ควรปฏิบัติของผู้บริหาร โรงพยาบาล ในการดำเนินงานบริหาร ห้องสมุด ด้านงานวางแผนตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงาน.....	76
19	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารที่ปฏิบัติจริงและควรปฏิบัติ ด้านงานวางแผนตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงาน.....	77
20	บทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้บริหาร โรงพยาบาล ในการดำเนินงานเทคนิค ของห้องสมุด	80
21	บทบาทที่ควรปฏิบัติของผู้บริหาร โรงพยาบาล ในการดำเนินงานเทคนิค ของห้องสมุด	82
22	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารที่ปฏิบัติจริงและควรปฏิบัติ งานเทคนิคของห้องสมุด.....	84
23	บทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้บริหาร โรงพยาบาล ในการดำเนินงานบริการ ของห้องสมุด	87
24	บทบาทที่ควรปฏิบัติของผู้บริหาร โรงพยาบาล ในการดำเนินงานบริการ ของห้องสมุด	90
25	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารที่ปฏิบัติจริงและควรปฏิบัติ งานบริการของห้องสมุด.....	91
26	บทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้บริหาร โรงพยาบาล ในการดำเนินงานบริหาร งานเทคนิค และงานบริการของห้องสมุด	93
27	บทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้บริหาร โรงพยาบาล ในการดำเนินงานบริหาร งานเทคนิค และงานบริการของห้องสมุด ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและบรรณารักษ์ ..	94
28	บทบาทที่ควรปฏิบัติของผู้บริหาร โรงพยาบาล ในการดำเนินงานบริหาร งานเทคนิค และงานบริการของห้องสมุด	95
29	บทบาทที่ควรปฏิบัติของผู้บริหาร โรงพยาบาล ในการดำเนินงานบริหาร งานเทคนิค และงานบริการของห้องสมุด ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและบรรณารักษ์ ...	96
30	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารที่ปฏิบัติจริงและควรปฏิบัติ ด้านงานบริหาร งานเทคนิค และงานบริการ.....	97

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
1	แผนภูมิแสดงโครงสร้างการบริหารงานสาธารณสุขในราชการบริหารส่วนภูมิภาค	17
2	แผนภูมิแสดงการแบ่งงานภายในโรงพยาบาลทั่วไป	18

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย